

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3291/2021. (VII. 22.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Szívós Mária* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Handó Tünde* és *dr. Salamon László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Réti, Antall, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján 2017. december 22-én, az Alkotmánybírósághoz 2018. január 15-én érkezett alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítéletének elsődlegesen [86]–[89] bekezdései, másodlagosan a teljes ítéletellen, azokat alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló alapügyben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adózók Adóigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) a 2009. tört. évre, 2010. és 2011. évekre vonatkozóan valamennyi adóra és költségvetési támogatásra kiterjedő bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést tartott az indítványozónál. Az indítványozó 100%-os tulajdonosa G. Gy. magánszemély. Az indítványozó 2009. szeptember 1-jén 28 491 840 000 Ft értékben egy felnőtt számára szórakoztatást nyújtó szolgáltatás *know-how*-ját térítésmentesen vette át egy portugál székhelyű, szintén G. Gy. érdekeltségébe tartozó cégtől, majd ugyanezen a napon az indítványozó a *know-how*-t egy másik portugál illetőségű cégnek, az L. e I. Lda-nak (a továbbiakban: L.) adta át hasznosításra. Az indítványozóhoz tartozó weblapokon a felnőtt szórakoztatást természetes személyek nyújtják a világ minden tájáról, ún. *performerek chatelnek* és élő webkamerás előadást nyújtanak a webkamerájuk előtt a felhasználók (ún. *members*) részére. A felhasználók a szolgáltatás igénybevételéhez kreditcsomagokat vásárolhatnak, melyeket az elérhető felnőtt tartalmú részlegeken használhatnak fel. A *performerek a[z] [...] Enterprises Inc.* társasággal kötnek szerződést, az előadások során az elköltött kreditek értékének függvényében díjazásban részesülnek.
- [3] Az adóhatóság vizsgálta a *know-how*-t, a licencszerződés tartalmát, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bűnügyi Igazgatóságának nyomozati cselekményei (titkos információgyűjtés, házkutatás) kapcsán keletkezett dokumentumokat, az e-mail adatmentéseket és ezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó és az L. között a licencszerződés valójában nem ment teljesedésbe, az indítványozó ténylegesen nem adta át a *know-how* hasznosítási jogát a licencre vevő részére. Az adóhatóság szerint a szükséges döntéseket a D. csoportot irányító és az indítványozó egyedüli tulajdonosa G. Gy. hozta. Az adóhatóság szerint a *know-how*-t valójában nem az L., hanem az indítványozó hasznosította, ténylegesen ő üzemelteti a weblapokat, ezért az abból származó bevételek is őt illetik és az annak fenntartásával járó költségek is őt terhelik. Az adóhatóság megállapította, hogy az indítványozó a *know-how*-val kapcsolatban nem a valós gazdasági eseményeket

rögzítette könyvelésében, így eredménykimutatása sem a valóságnak megfelelő összegeket mutatja. Az adóhatóság nem fogadta el bizonyítottan az indítványozónak a D.-Home Kft.-ben fennálló üzletrészének értékvesztését. Az adóhatóság azt is rögzítette, hogy a portugál cégtől ingyenesen átvett eszközök esetén nincs helye az adóalap korrekciójának.

- [4] A fenti tényállások alapján az elsőfokú adóhatóság az indítványozó javára 1 380 467 000 Ft, terhére 10 959 293 000 Ft adókülönbötetet állapított meg, melyből 10 587 371 000 Ft minősült adóhiánynak. Kötelezte az indítványozót társasági adóban 357 577 000 Ft, általános forgalmi adóban 10 293 457 000 Ft, innovációs járulékból 299 594 000 Ft, kulturális járulékból 8 665 000 Ft adókülönbötet megfizetésére, az adóhiány után 7 940 528 000 Ft adóbírságot szabott ki és 2 985 252 000 Ft késedelmi pótlékot állapított meg.
- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.30.197/2016/19. számú ítéletében (a továbbiakban: elsőfokú ítélet) a D.-Home Kft.-ben fennálló részesedés értékvesztése és a transzferár kérdése körében tett megállapítások vonatkozásában elutasította az indítványozó keresetét, míg nagyobb részben hatályon kívül helyezte a másodfokú adóhatósági határozatot az elsőfokú adóhatósági határozatra is kiterjedően és új eljárásra kötelezte az elsőfokú adóhatóságot. Az elsőfokú bíróság helyt adott az indítványozó előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének, így kérdéseket intézett az Európai Bírósághoz, amely a C-419/14. számú {WebMindLicenses Kft. kontra Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vám Főigazgatóság perben 2015. december 17-én hozott ítélete (a továbbiakban: EUB ítélet), [ECLI:EU:C:2015:832]} ügyben a következőképpen határozott:
- a) „Az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy annak értékelése szempontjából, hogy az alapügybelihez hasonló körülmények között valamely licencszerződés, amelynek tárgya egy olyan internetes oldal működtetését lehetővé tevő *know-how* bérbeadása, amelynek segítségével interaktív audiovizuális szolgáltatásokat nyújtottak, amely szerződést egy olyan társasággal kötötték, amely az e licencet bérbe adó társaság székhelye szerinti tagállamtól eltérő, valamely másik tagállam területén telepedett le, joggal való visszaélésből eredt-e, amely annak kihasználására irányult, hogy e másik tagállamban az e szolgáltatásokra alkalmazandó hozzáadottérték-adó mértéke alacsonyabb volt, az a körülmény, hogy az utóbbi társaság vezető tisztségviselője és egyedüli tagja e *know-how* megalkotója, hogy ugyanezen személy befolyást vagy irányítást gyakorolt az említett *know-how* fejlesztésére és hasznosítására, valamint a *know-how*-n alapuló szolgáltatásnyújtásra, hogy az említett szolgáltatások nyújtásához szükséges technikai eszközök, személyi állomány, pénzügyi tranzakciók kezelését alvállalkozók végezték, mint ahogy azok az okok, amelyek arra készíthették a licenbeadó társaságot, hogy licenbe adja a szóban forgó *know-how*-t az e másik tagállamban letelepedett társaságnak, ahelyett hogy azt maga hasznosította volna, önmagukban nem tűnnek döntő jelentőségűeknek. A kérdést előterjesztő bíróság feladata az alapügy összes körülményének vizsgálata annak megállapítása érdekében, hogy e szerződés, amennyiben leplezte azt a tényt, hogy a szóban forgó szolgáltatást ténylegesen nem a licenbevevő társaság, hanem valójában a licenbeadó társaság nyújtotta, teljesen mesterséges megállapodásnak minősül-e, különösen annak tisztázásával, hogy a licenbevevő társaság gazdasági tevékenysége székhelyének vagy állandó telephelyének Madeirára történő áthelyezése nem minősül-e valós letelepedésnek, hogy e társaság az érintett gazdasági tevékenység gyakorlása érdekében üzlethelyiségek, technikai és humán erőforrások formájában nem rendelkezett-e megfelelő struktúrával, továbbá hogy az említett társaság e gazdasági tevékenységet nem a saját nevében, saját javára, saját felelősségére és saját kockázatára végezte-e.”
- b) „Az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy valamely olyan visszaélésszerű gyakorlat megállapítása esetén, amelynek eredményeképpen valamely szolgáltatásnyújtás teljesítési helyét attól eltérő másik tagállamban határozták meg, mint amelyben ezen visszaélésszerű gyakorlat hiányában meghatározták volna, az a körülmény, hogy a hozzáadottérték-adót e másik tagállamban e tagállam jogszabályainak megfelelően megfizették, nem képezi akadályát annak, hogy ezen adó utólagos megállapítására az e szolgáltatás tényleges nyújtásának helye szerinti tagállamban kerüljön sor.”
- c) „A hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködésről és csalás elleni küzdelemről szóló, 2010. október 7-i 904/2010/EU tanácsi rendeletet úgy kell értelmezni, hogy valamely tagállam adóhatósága, amely olyan szolgáltatásokra nézve vizsgálja a hozzáadottérték-adó-kötelezettség keletkezését, amelyek más tagállamokban már ezen adó alá tartoznak, köteles tájékoztatáskéréssel fordulni ezen más tagállamok adóhatóságaihoz, amennyiben az ilyen kérelem szükséges, sőt elengedhetetlen a hozzáadottérték-adó első tagállamban való felszámíthatóságának megállapításához.”
- d) „Az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének, az EUMSZ 325. cikknek és a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 2. cikkének,

250. cikke (1) bekezdésének és 273. cikkének alkalmazásában azzal nem ellentétes, ha az adóhatóság egy párhuzamosan folyó és még le nem zárt büntetőeljárás keretében a héa területén fennálló visszaélészerű gyakorlat bizonyítása érdekében az adóalannyal szemben folytatott titkos adatgyűjtés során, például távközlési rendszerek útján való kommunikáció lehallgatásával és elektronikus levelek lefoglalásával beszerzett bizonyítékokat használhat fel, feltéve hogy e bizonyítékoknak az említett büntetőeljárás keretében való beszerzése és azoknak a közigazgatási eljárás keretében való felhasználása nem sérti az uniós jog által biztosított jogokat. Az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. cikke, 47. cikke és 52. cikkének (1) bekezdése alapján az ilyen bizonyítékokon alapuló, a hozzáadottérték-adó utólagos megállapítására irányuló határozat jogszerűségét vizsgáló nemzeti bíróság feladata, hogy megvizsgálja egyrészt, hogy a távközlési rendszerek útján való kommunikáció lehallgatása és az elektronikus levelek lefoglalása olyan nyomozati eszköz volt-e, amelyet törvény írt elő, és amely szükséges volt a büntetőeljárás keretében, másrészt pedig az ilyen eszközökkel beszerzett bizonyítékoknak az említett hatóság általi felhasználását szintén törvény írta-e elő, és az szükséges volt-e. Ezenkívül e bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása általános elvének megfelelően az adóalannak a közigazgatási eljárás keretében lehetősége volt-e arra, hogy e bizonyítékokhoz hozzáférjen, és azokkal kapcsolatban meghallgassák. Amennyiben e bíróság azt állapítja meg, hogy ezen adóalany számára nem biztosították e lehetőséget, vagy hogy e bizonyítékokat az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. cikkének megsértésével szerezték be a büntetőeljárás keretében vagy használták fel a közigazgatási eljárásban, az említett nemzeti bíróságnak ki kell zárnia e bizonyítékokat, és amennyiben ebből következően az említett határozat megalapozatlanná válik, azt hatályon kívül kell helyezni. Ugyancsak ki kell zárni e bizonyítékokat, ha e bíróság nem jogosult annak ellenőrzésére, hogy e bizonyítékokat a büntetőeljárás keretében az uniós joggal összhangban szerezték-e be, vagy valamely büntetőbíróság által kontradiktórius eljárás keretében már lefolytatott vizsgálat alapján legalább nem győződhet meg arról, hogy azokat e joggal összhangban szerezték be.”

- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elsőfokú ítéletében a bizonyítékok beszerzése és felhasználása kapcsán az Európai Bíróság ítéletében foglalt iránymutatás alapján arra a következtetésre jutott, hogy az Európai Bíróság döntésében foglalt hármas konjunktív feltétel valamennyi tagját nem tudja megvizsgálni. Egyrészt a közigazgatási határozat elbírálását végző bíróság a nemzeti jog szerint hatáskör hiányában nem bír felhatalmazással arra, másrészt a kérdés megítéléséhez szükséges valamennyi kompetenciával nem rendelkezik, harmadrészt annak objektív feltételei és eszközei sem adták ahhoz, hogy a kérdéses bizonyítékok megszerzésének és büntetőeljárásban való felhasználhatósága büntetőjogi szempontú jogszerűségi vizsgálatát kimerítően, hatékonyan és teljes körű jogvédelmet biztosítva a Charta által megkívánt módon elvégezze. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján a feltételül szabott bíróság előtti kontradiktórius eljárás még nem indult el, az eljárás nyomozati szakban tart és ismeretlen tettes ellen van folyamatban.
- [7] Miután a büntetőeljárásban jogerős ítélet nem született – amelyből a közigazgatási bíróság meggyőződhetett volna arról, hogy a bizonyítékokat a büntetőeljárás keretében az uniós joggal összhangban szerezték be – a bíróság a hatékony jogorvoslat érvényesülése érdekében arra köteles, hogy az előzetes döntés utolsó szakaszának megfelelő jogkövetkezményeket alkalmazza, azaz e bizonyítékokat a felhasználható bizonyítékok köréből kizárja. Ellenkező esetben döntése az előzetes döntésben kimunkált okokból az uniós alapjogok megsértését eredményezné, mert a kifogásolt bizonyítékok adóhatóság általi felhasználását a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: NAV tv.) nem biztosítja, ugyanis a felhasználás egy, a megismeréstől különböző, annak megfeleltethető, azzal nem helyettesíthető cselekmény, ekként az említett bizonyítékok felhasználása módját, feltételeit, korlátait és szükséges garanciáit az adóigazgatási eljárásban a nemzeti joganyag nem fektette le. Az elsőfokú bíróság szerint e feltétel hiánya már önmagában azt eredményezi, hogy a beavatkozás által okozott alapjogi sérelem nem minősülhet olyanak, amelyet a megkívánt törvényi előírás – az uniós joggal összhangban – lehetővé tesz. Ilyen felhatalmazó szabályozás hiányában a szükségesség-arányosság kérdésének vizsgálata pedig nem lehetséges. Mindazonáltal rögzítette, amennyiben a szükséges felhatalmazás az adóhatóság rendelkezésére állt volna, akkor sem lehetett volna annak igénybevétele szükség mindaddig, amíg az egyszerű jogsérelmet nem okozó bizonyítási eszközök útján az adóztatás szempontjából releváns tények bizonyítékainak összegyűjtése nem történt meg.
- [8] Az elsőfokú bíróság szerint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: EJE), az Európai Unió Alapjogi Chartája, az Alaptörvény, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) a titkos adatszerzés és titkos információgyűjtés módjára, megismerésére és felhasználására vonatkozó szigorú rendelkezései, valamint az adózás rendjéről

szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: régi Art.), a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.), a NAV tv. és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) mind azt támasztják alá, hogy téves az a hatósági jogértelmezés, miszerint tiltó jogszabályi feltétel hiányában, a szabad bizonyítás elve folytán a szóban forgó bizonyítékok felhasználására jogszerű lehetősége lenne. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint való igaz, hogy az adóhatóság eljárásában a szabad bizonyítás elve érvényesül, a bizonyítékoknak nincs előre meghatározott bizonyító ereje, a bizonyítási eszközök felsorolása a régi Art. 97. § (5) bekezdésében nem taxatív, azonban ezen tényekből nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy amit a jogszabály nem tilt, azt lehet és arra sem, hogy a megismerés lehetősége magába foglalja a felhasználás lehetőségét is, egyben helyettesítve annak hiányzó garanciáit. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem lehet elégséges indok az, hogy az eredményességhez bizonyos adatokra, információkra szükség van, ha a jogalkotó a szükséges felhatalmazást nem adta meg ehhez.

- [9] Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a szabad bizonyítás elve és a szabad bírói mérlegelés elve nem jelent maradéktalan szabadságot. Az nem érvényesülhet korlátlanul olyan esetekben, amikor a bizonyíték megszerzésének és felhasználásának szigorú, célhoz kötött, jogszabályba foglalt részletes szabály- és garanciarendszere van, kifejezetten arra tekintettel, mert az alapjogokba történő beavatkozással járt. Ez az elv nem eredményezhet, nem valósíthat meg jogelvonást, nem ronthatja le a más jogszabályok által biztosított garanciákat és nem mentheti fel a jogalkalmazót azon kötelezettsége alól, hogy a tényállást a számára megengedett eszközök útján tárja fel. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az adóeljárési és büntetőeljárési szabályok mindössze a megismerés lehetőségének fázisáig adják meg a felhatalmazást, azaz a büntetőeljárás keretében szerzett, keletkezett adatok, bizonyítékok átadását, megismerését teszik lehetővé, ugyanakkor a felhasználás jogát, mikéntjét, pontos menetét, időhatárait, más korlátaikat és garanciáit a jogalkotó nem rögzítette a normában és nem bontotta ki részletszabályok szintjén. Az elsőfokú bíróság szerint az adóhatóság megkeresésére a nyomozó hatóság jogszerűen átadhatja a bírói engedélyhez nem kötött bizonyítékokat is, azokat az adóhatóság a törvényben meghatározott feladatai ellátásához szükséges mértékben és időtartamban megismerheti, a tényállás tisztázásához fel is használhatja, de ez a felhasználás, csak a megismerésből fakadó jogszerű előny felhasználása lehet, azaz ez az ismeret arra szolgál, hogy az általa lefolytatandó bizonyítási eljárás a feltárandó tények irányát kijelölje, de közvetlen bizonyítékként szabadon nem felhasználhatók. Az elsőfokú bíróság szerint a szükséges jogi garanciák ugyanis nem enyészhetnek el pusztán azon mozzanat által, hogy a két szerv azokat egymás között átadja, illetve átveszi. Az elsőfokú bíróság egyetértett az indítványozóval abban is, hogy ezen adatok bizonyítékként történő felhasználása sérti a fegyveregyenlőség és a tisztességes eljárás elvét is és az Alkotmánybíróság 2/2007. (I. 24.) AB határozatában foglaltakat is.
- [10] A Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet oly módon változtatta meg, hogy a transzferár kérdése körében is hatályon kívül helyezte a másodfokú adóhatósági határozatot az elsőfokú adóhatósági határozatra is kiterjedően, és az elsőfokú adóhatóságot e körben is új eljárás lefolytatására kötelezte, egyebekben az elsőfokú ítéletet az indokolás módosításával hatályában fenntartotta.
- [11] A Kúria ítéletének indokolásában kiemelte, hogy a szabad bizonyítás elve nem jelenti azt, hogy a más eljárásban beszerzett bizonyítékok mindenféle jogszabályi kötöttség, jogszerűségi ellenőrzés nélkül szabadon felhasználhatók. Ez különösen igaz az olyan eljárásban beszerzett bizonyítékokra, ahol a beszerzés eszközei természetüknél fogva több, az Alaptörvényben rögzített alapjogot sértenek, azaz ezen titkos eszközök és módszerek alkalmazása súlyos beavatkozást jelent az egyén életébe, ezért igénybevételenek csupán kivételesen, átmeneti megoldásként lehet helye. A Kúria szerint a perbeli esetben részben titkos információgyűjtés során, részben a nyomozati eljárás során alkalmazott kényszerintézkedések elrendelésével kerültek beszerzésre azok a bizonyítékok, amelyekre az adóhatóság a tényállását alapította. A Kúria szerint eltérően kellett értékelni, hogy a begyűjtött bizonyítékokat az adóhatósági eljárásban az eltérő szabályozás okán eltérően kellett-e kezelni és megítélni. A Kúria hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság következtetéseit nem mindenben osztja, „mert az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget az eltérő szabályozásból eredő különbségnek”.
- [12] A Kúria ítéletében rögzítette, hogy a titkos információgyűjtésre vonatkozó elsőfokú bírósági állásponttal teljes mértékben egyetért, az megfelel az Európai Bíróság döntésében kifejtetteknek. A Kúria utalt arra, hogy az Európai Bíróság döntéséből is kiviláglik, hogy a bizonyítékok megítélése szempontjából jelentősége van a titkos információgyűjtés során begyűjtött bizonyítékok jogszerűségi felülvizsgálatának. A Kúria szerint a titkos információgyűjtés kizárja a hatékony jogorvoslat lehetőségét, a bizonyítékok beszerzése jogszerűségének ellenőrzésére csak a büntetőeljárás keretein belül kerülhet sor. A Kúria hangsúlyozta, hogy a nyomozási bíró döntése

a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásának lehetőségéről szól, ez az ún. „nyílttá tételi eljárás” még nem elegendő ahhoz, hogy azok az adóhatósági eljárásban szabadon felhasználhatóvá váljanak. A Kúria utalt arra, hogy a régi Be. 78. § (4) bekezdése a bizonyítás törvényességének felülvizsgálatát a büntetőbíróságra bízta és általános elvként fogalmazza meg, hogy nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg. A Kúria szerint a régi Be. ezen rendelkezése a bizonyításban elkövetett törvénysértés eljárási szankcióját jelenti, amely egyben azt is jelenti, hogy a felhasznált bizonyítékok jogszerűségéről végső soron a büntetőbíróság dönt. A Kúria szerint mindebből az is következik, hogy a titkos információgyűjtés során beszerzett bizonyítékok jogszerűségi felülvizsgálatát törvényi felhatalmazás alapján csak a büntetőbíróság végezheti el, ilyen jogosultsággal a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok nem rendelkeznek. A Kúria szerint ezekre tekintettel helytálló az az elsőfokú bírósági álláspont, hogy mindaddig, amíg a büntetőbíróság kontradiktórius eljárásában ezen bizonyítékok beszerzésének jogszerűségi felülvizsgálatát nem végzi el, addig ezek felhasználására nincs jogi lehetőség a NAV tv. 76. § (2) bekezdés g) pontja és a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése alapján.

- [13] A Kúria ugyanakkor a tekintetben eltért az elsőfokú bíróság álláspontjától, hogy a titkos információgyűjtésből származó és a bírói engedélyhez nem kötött, házkutatás során lefoglalt elektronikus bizonyítékok felhasználhatóságát megkülönböztette, és akként foglalt állást, hogy „[l]ényeges különbség, hogy az érintett jelenlétében kell lefolytatni, így a kényszerintézkedés alapján eljárás részévé válik, ellenőrizheti annak lefolytatásának törvényességét, illetőleg ha a házkutatáson az érintett, illetőleg a védője, képviselője vagy megbízott hozzátartozója nincs jelen, az érintett érdekeinek védelmére olyan személyt kell kirendelni, akiről alaposan feltehető, hogy a házkutatással érintett érdekeit megfelelően védi. Itt az Európai Bíróság által megkívánt kontradiktórius eljárás lefolytatásának feltételei fennállnak, az már más kérdés, hogy ezzel a lehetőséggel a házkutatást elszenvető fél nem élt.” Összegezve a Kúria álláspontja az, hogy a titkos információgyűjtés során megszerzett lehallgatási jegyzőkönyvek az eljárásban nem használhatók fel a fentebb kifejtett adóigazgatási és közigazgatási bírósági eljárásban hiányzó garanciális szabályok okán, míg a büntetőeljárás keretében nyomozati cselekmények során begyűjtött levelezések pedig igen, mert a Be.-ben biztosított jogorvoslati jog folytán azok felhasználása nem sérti az uniós jog által biztosított jogokat.
- [14] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítéletének [86]–[89] bekezdései, illetve a teljes ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok álláspontja szerint ellentétesek az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével, az I. cikk (3) bekezdésével.
- [15] Az indítványozó szerint az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) bekezdése és az I. cikk (3) bekezdése az Alapjogi Chartával azonos, illetve hasonló módon védi az alapjogokat, ezért a Kúria ítéletének támadott részei megfelelően sértik az Alaptörvény rendelkezéseit.
- [16] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria ítéletének a házkutatás keretében lefoglalt elektronikus bizonyítékok adóhatósági eljárásban való felhasználhatóságára vonatkozó megállapítása és indokolása nem felel meg az Európai Bíróság jelen ügy kapcsán előzetes döntéshozatal keretében kifejtett megállapításainak. Ez az indítványozó szerint már önmagában felveti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti törvényes bíróhoz való jog sérelmét. Ennek kapcsán az indítványozó utalt arra, hogy az Európai Bíróság ítéletét az Alapjogi Charta 7. cikkére, 47. cikkére és 52. cikk (1) bekezdésére alapította, jogértelmezéséhez felhasználta az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatát.
- [17] Az indítványozó hivatkozása szerint a Kúria ítéletének a házkutatás keretében lefoglalt elektronikus bizonyítékok adóhatósági eljárásban való felhasználhatóságára vonatkozó kifogásolt része sérti a törvényes bíróhoz való jogot, a fegyveregyenlőséget, a védelemhez való jogot és nem tesz eleget a bírói indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének. Az indítványozó hivatkozása szerint a kúriai ítélet iratellenesen állítja, hogy az indítványozó nem állított jogszerűségi problémát az e-mailek beszerzésével kapcsolatban. Az indítványozó szerint a házkutatás vonatkozásában nem teljesülnek a kontradiktórius eljárás követelményei, annál is inkább mivel azt nem az indítványozóval szemben foganatosították, ily módon nem volt lehetősége a lefolytatás törvényességét ellenőrizni, kifogásolni.
- [18] Az indítványozó szerint a házkutatás keretében lefoglalt bizonyítékok törvényességét csak a vádemelést követően eljáró büntető bíróság jogosult megítélni, amikor a bizonyítékok törvényes beszerzéséről a régi Be. 78. §-ának megfelelően állást foglal. Az indítványozó e vonatkozásban a kúriai ítélet indokolásának hiányára is

hivatkozott, mivel álláspontja szerint az ítélet nem vázolta fel, hogy a régi Be. alapján a házkutatással összefüggésben igénybe vehető jogorvoslatot mely körülményekre tekintettel minősítette kontradiktóriusnak, mivel nyomozati szakban csak az ügyésznél lehet panasszal élni. Az indítványozó szerint e tekintetben csak a vádemelést követően válik az eljárás kontradiktóriussá. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria ítélete azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, mert egy jogerős büntetőbírói ítélettel le nem zárt büntetőeljárás során kényszerintézkedések útján beszerzett bizonyítékok büntetőeljárás és így adóhatósági felhasználhatóságáról úgy döntött, hogy az erre hatáskörrel rendelkező büntetőbíró ezen bizonyítékok beszerzésének törvényességéről még nem foglalhatott jogerősen állást.

- [19] Az indítványozó szerint a NAV tv. 76. § (2) bekezdés g) pontja, a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése, a Ket. 50. § (4)–(6) bekezdései és a régi Art. 97. § (5) bekezdése nem adnak felhatalmazást a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékok adóigazgatási célú felhasználására és hiányoznak belőlük az Európai Bíróság és a EJB joggyakorlata által megkövetelt garanciák. Az indítványozó szerint a házkutatás keretében lefoglalt elektronikus bizonyítékok vonatkozásában a kúriai ítélet azért is sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, mert ezen bizonyítékok adóigazgatási célú felhasználhatóságáról úgy foglalt állást, hogy nem vizsgálta adóigazgatási szempontból a felhasználás célszerűségét, szükségességét és arányosságát.
- [20] A védelemhez való jog megsértésével kapcsolatban az indítványozó előadta, hogy az adóhatóság a per során több olyan bizonyítékot csatolt be, amelyek nem képezték az adóigazgatási iratanyag részét, valamint az adóhatóság a bizonyíték egyes részeit „kitakarta”, ily módon megállapítható, hogy a büntetőeljárásból átemelt rendelkezésre álló iratanyag tágabb, mint amelyet az adóhatóság az indítványozó rendelkezésére bocsátott iratbetekintés keretében. Az indítványozó szerint sérti a fegyveregyenlőséget és a védelemhez való jogot, hogy az adóhatóság a büntetőeljárásban keletkezett valamennyi bizonyítékot megismerhette, azokból „kedvére”, az indítványozó által nem ellenőrizhető módon válogatott, míg az indítványozó csak azon bizonyítékokat ismerhette meg, amelyeket az adóhatóság a rendelkezésére bocsátott.
- [21] 3. Az igazságügyi miniszter tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az ügygel kapcsolatos álláspontjáról. A Kúria előtt folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásban a Legfőbb Ügyész a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 274. §-ának (6) bekezdése szakmai véleményt nyújtott be.

II.

- [22] 1. Magyarország Alaptörvényének az alkotmányjogi panaszban felhívott rendelkezései:

„I. cikk [...] Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„VI. cikk Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.”

- [23] 2. A régi Be. 2017. december 31-én hatályos, indítvánnyal érintett rendelkezése:

„71/B. § (1) Bíróság, ügyészség, közjegyző, bírósági végrehajtó, pártfogó felügyelő, megelőző pártfogó felügyelő, jogi segítő, nyomozó hatóság, közigazgatási hatóság, kormányzati ellenőrzési szerv megkeresésére – törvényben meghatározott feladataik ellátásához szükséges mértékben és időtartamban – a bíróság, az ügyész, illetve

a nyomozó hatóság a büntetőügy iratait vagy annak hiteles másolatát megküldi, illetve azokba betekintést engedélyez.”

[24] 3. A régi Art. 2017. december 31-én hatályos, indítvánnyal érintett rendelkezése:

„97. § (5) Bizonyítási eszközök és bizonyítékok különösen: az irat, a szakértői vélemény, az adózó, képviselője, alkalmazottja, illetőleg más adózó nyilatkozata, a tanúvallomás, a helyszíni szemle, a próbavásárlás, a fel nem fedett próbavásárlás, a próbagyártás, a helyszíni leltározás, más adózók adatai, az elrendelt kapcsolódó vizsgálatok megállapításai, az adatszolgáltatás tartalma, más hatóság nyilvántartásából származó vagy nyilvánosan elérhető elektronikus adat, információ.”

[25] 4. A régi Ket. 2017. december 31-én hatályos, indítvánnyal érintett rendelkezése:

„50. § (4) A hatósági eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: az ügyfél nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemléről készült jegyzőkönyv, a szakértői vélemény, a hatósági ellenőrzésen készült jegyzőkönyv és a tárgyi bizonyíték.

(5) A hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt. Törvény előírhatja, hogy a hatóság a határozatát kizárólag valamely bizonyítási eszközre alapozza, továbbá jogszabály meghatározott ügyekben kötelezővé teheti valamely bizonyítási eszköz alkalmazását, illetve előírhatja valamely szerv véleményének a kikérését.

(6) A hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.”

[26] 5. A NAV tv. 2017. december 31-én hatályos, indítvánnyal érintett rendelkezése:

„76. § (2) A NAV bűnüldözési célú adatkezelési rendszereiben szereplő adatokról az (1) bekezdésben foglaltakon kívül, törvényben meghatározott feladataik teljesítése érdekében, a cél megjelölésével adatszolgáltatást kérhet:

[...]

g) a NAV feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve az Art., a Vtv. és az egyéb adó- és vám jogszabályok alapján a NAV hatáskörébe tartozó adókötelezettséggel, vámkötelezettséggel, adóigazgatási és vámigazgatási eljárással kapcsolatos feladatokkal összefüggésben, [...]”

[27] 6. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) érintett rendelkezése:

„101. § (1) Bíróság, ügyészség, közjegyző, bírósági végrehajtó, állami adó- és vámhatóság, pártfogó felügyelő, megelőző pártfogó felügyelő, nyomozó hatóság, közigazgatási hatóság, kormányzati ellenőrzési szerv, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, a Nemzeti Védelmi Szolgálat, a katona terhelt állományilletékes parancsnoka a törvényben meghatározott feladata ellátásához szükséges mértékben és időtartamban megismerheti az eljárás ügyiratait. A megismerési jog a nyomozás befejezéséig az eljárás érdekeire figyelemmel korlátozható. A megismerés korlátozása ellen nincs helye jogorvoslatnak.”

[28] 7. Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) érintett rendelkezései:

„58. § [A tényállás tisztázása]

(1) Ha a döntéshozatalhoz nem elegendő a rendelkezésre álló adat, az adóhatóság bizonyítási eljárást folytat le.

(2) A hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Nem használható fel bizonyítékként jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték.

(3) Az adóhatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.

(4) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az adóhatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat bizonyító erejüknek megfelelően értékeli.”

III.

- [29] 1. Az indítványozó jogi képviselője a támadott kúriai ítéletet 2017. október 30-án vette kézhez, alkotmányjogi panaszát 2017. december 22-én személyesen nyújtotta be a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, így a panasz határidőben előterjesztettnek minősül.
- [30] 2. Az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek is, tekintettel arra, hogy megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezésként az 27. §-át, és az alkotmányjogi panasz a bírósági eljárást befejező kúriai ítélettel szemben került előterjesztésre.
- [31] Az alkotmányjogi panasz tárgyát képező kúriai ítélet rendelkező része szerint oly módon változtatta meg az elsőfokú ítéletet, hogy a másodfokú adóhatósági határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően teljeskörűen hatályon kívül helyezte és az elsőfokú adóhatóságot teljeskörűen új eljárásra kötelezte.
- [32] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, valamint tartalmilag a XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való joga megsértésére is hivatkozott, továbbá a B) cikk (1) bekezdésének megsértését is kifogásolta. Az indítványozó megjelölte ezen felül a támadott bírói döntést: a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítéletét; azon indítványelemek tekintetében, amelyek esetében az alapjogi sérelem értelmezhető (Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (3) bekezdése, illetve a VI. cikk (1) bekezdése), tartalmazza az alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést; valamint kifejezett kérelmet a bírósági döntés megsemmisítésére. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének megsértését az indítványozó ugyan megjelölte, azonban ezen cikkel összefüggésben önálló indokolást nem terjesztett elő, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének megsértését tartalmilag az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértésére vonatkozó okfejtésével indokolta.
- [33] 4. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló közigazgatási peres eljárásban felperesként szerepel, így érintettsége fennáll. Az Abtv. 27. §-a szerint az indítványozónak ki kell merítenie jogorvoslati lehetőségeit. Jelen ügyben a kúriai ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye, így az alkotmányjogi panasz ebben a részében is megfelel a befogadási feltételeknek.
- [34] Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának – az Abtv. 29. §-a szerint – további feltétele, hogy a panasz bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [35] Az alkotmányjogi panasz alapján kikristályosodó alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések arra vonatkoznak, hogy (i) megfelel-e az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, illetve a XXVIII. cikk (1) bekezdésének, hogy egy, az indítványozó adóhatósági ügyéhez kapcsolódó büntetőeljárásban a régi Be. szabályai alapján engedélyezett titkos információgyűjtés keretében lefoglalt bizonyítékok a közigazgatási eljárásban is terhelő bizonyítékként kerüljenek felhasználásra; (ii) megfelel-e az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, illetve a XXVIII. cikk (1) bekezdésének, hogy egy, az indítványozó adóhatósági ügyéhez kapcsolódó büntetőeljárásban a régi Be. szabályai alapján engedélyezett házkutatás keretében lefoglalt bizonyítékok a közigazgatási eljárásban is terhelő bizonyítékként kerüljenek felhasználásra; illetve (iii) melyek a büntetőeljárásban a titkos információgyűjtés, illetve házkutatás eredményeként beszerzett bizonyítékok közigazgatási hatósági eljárásban történő alkotmányos felhasználásának garanciái.
- [36] A fenti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseken túlmenően az indítványozó éppen a bíróságok által az adóhatóságnak a megismételt eljárásra vonatkozóan adott, a hatóság által kötelezően alkalmazandó iránymutatások alaptörvény-ellenességét kifogásolja. Ezen kötelező bírósági iránymutatások alapján kell az adóhatóságnak a megismételt eljárást lefolytatnia, amelyek a terhelő bizonyítékok indítványozóval szembeni felhasználására vonatkoznak, valamint a megismételt eljárásban hozott adóhatósági határozat felülvizsgálatára indult közigazgatási perben is a bírósági iránymutatás szerint kell eljárni.
- [37] Az indítványozó ügyének anyagi adójogi és uniós áfajogi vonatkozásai tárgyában az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre állást foglalni, ugyanakkor az indítványozó ügyében a bizonyítékok felhasználására vonatkozó eljárásjogi kérdésekre nem vonatkozik az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése szerinti hatásköri korlátozás.
- [38] Az indítványozó az EUB ítélettel összefüggésben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján törvényes bíróhoz való jogának sérelmére is hivatkozott. Az Alkotmánybíróság a 26/2015. (VII. 21.) AB határozatában elvi

éllel rögzítette, hogy „Magyarország 2004. május 1-je óta tagja az Európai Uniónak, és ezzel együtt részese az Unió alapját képező szerződéseknak (beleértve azok módosításait és kiegészítéseit). A csatlakozás időpontjától tehát a fenti szerződések közvetlenül alkalmazandóak Magyarországon, így az EUMSZ-nek az előzetes döntéshozatalra vonatkozó rendelkezései is. A közvetlen hatály elvéből fakadóan a szerződéseket nem kell átültetni (implementálni) a hazai jogba, így a magyar bíróságok közvetlenül az EUMSZ alapján, abból fakadóan kezdeményezhetnek előzetes döntéshozatali eljárást.

Más oldalról megközelítve ez Magyarország, és végső soron a magyar bíróság kötelezettsége is, amely egyrészt az Európai Unióról szóló Szerződés 5. cikkéből, másrészt az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdéséből fakad. Az uniós szerződés 5. cikke rendelkezik az Unión belüli hatáskör-átruházásról, illetve a hatáskörök közös gyakorlásáról, amelyek az arányosság és szubszidiaritás talaján állnak. Az Alaptörvény E) cikke pedig kimondja, hogy Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja. Mindezek alapján az előzetes döntéshozatali eljárás során a magyar bíróság köteles ellátni az EUMSZ 267. cikke által ráruházott feladatokat.” (Indokolás [14]–[15])

- [39] Az Alkotmánybíróság a 4/2017. (II. 28.) AB határozatban megerősítette, hogy az uniós rendeletek is közvetlenül alkalmazandók (Indokolás [34]). Az Alkotmánybíróság a 22/2016. (XII. 5.) AB határozatban akként foglalt állást, hogy „a szuverenitás-, illetve az identitáskontroll tárgya nem közvetlenül az uniós jogi aktus, illetve annak értelmezése, így annak érvényességéről vagy érvénytelenségéről, illetve alkalmazási elsőbbségéről sem nyilatkozik” (Indokolás [56]). Következésképpen az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is tartózkodik az indítványozó által hivatkozott uniós jogi aktusok értelmezésétől. Ennek oka, hogy azok a konkrét ügyben olyan szakjogi kérdésnek minősülnek, amelynek értelmezésére a rendes bíróságok rendelkeznek hatáskörrel, ezért a törvényes bíróhoz való jog alapján e tekintetben nincs helye érdemi vizsgálatnak.
- [40] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság tanácsa az indítványt 2020. február 11-ei tanácsülésén befogadta.

IV.

- [41] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [42] 1. Az Alkotmánybíróság előljáróban rögzíti, hogy a jelen ügyben is szakjogi – így nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági – kérdésnek tekinti annak megítélését, hogy az alapügyben jogszerűtlennek minősült-e az adóhatóság által az indítványozó terhére megállapított adókülönbözöt, adóbírság és késedelmi pótlék, valamint a büntetőeljárásból származó bizonyítékok adóhatósági általi felhasználása ekként ezen szakjogi kérdésben az Alkotmánybíróság nem foglal állást.
- [43] Következésképpen az Alkotmánybíróság határozata kizárólag a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítélete és az annak alapjául szolgáló Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.30.197/2016/19. számú ítélete alkotmányossági vizsgálatára szorítkozik. Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az indítványozó elsődleges kérelme a kúriai ítélet [86]–[89] bekezdései, másodlagosan a teljes ítélet megsemmisítésére irányult, ugyanakkor a jelen ügy alkotmányjogi jelentőségű kérdései nem vizsgálhatók a kúriai ítélet egyéb bekezdései és az elsőfokú ítélet nélkül, az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése szerinti hatásköri korlátot nem érintve.
- [44] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján sérelmezett, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos joggyakorlatát tekintette át.
- [45] Az Alkotmánybíróság előljáróban utal arra, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog esetében minden esetben tartalmi vizsgálatot folytat, így elemzi a jogszabályi környezetet és a bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását és mindezek alapján von le következtetéseket az adott esetben megállapítható alapjogsérelemre {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [17]; 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [46] A tisztességes eljárás (*fair trial*) az Alkotmánybíróság szerint „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.” [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95] Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban megerősítette, hogy az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően kialakult gyakorlatát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezésekor irányadónak tekinti.

- [47] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembevételével, ezért az Alkotmánybíróság döntéseiben esetről esetre határozta meg a tisztességes eljárás által megkövetelt részjogosítványokat, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [19]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványként azonosította például a bírósághoz fordulás jogát {3215/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [11]–[13]}, a tárgyalás nyilvánosságát és a bírósági döntés nyilvános kihirdetését {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}, a törvény által létrehozott bíróság független és pártatlan eljárását {21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [58]}, az észszerű időn belüli eljárást {3024/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [15]}, az indokolt bírói döntéshez való jogot {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}, a fegyverek egyenlőségét {2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [50]}, az igazságszolgáltatás integritásának védelmét {3/2021. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [69]}.
- [48] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [49] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán hangsúlyozta, hogy „[a] tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [50] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.
- [51] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és a bizonyítási rendszer tárgyában az alábbi megállapításokat tette: az Alkotmánybíróság a 3174/2014. (VI. 18.) AB határozatában foglalkozott a tisztességes eljáráshoz való jog és a szabad bizonyítás összefüggéseivel. Ennek során kiemelte, hogy az Alkotmánybíróság még nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogból levezethető-e egyes bizonyítékok, bizonyítási eszközök kizárásának kötelezettsége vagy tilalma, azt azonban többször is kifejtette, hogy a tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni. E joggal szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog, vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye. Egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása mellett lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes {lásd: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [31]; 3/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [59] és [73]}.
- [52] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a bizonyítási rendszer, a konkrét bizonyítási szabályok kialakítása a jogalkotó feladata, melyet a jogalkalmazó bíróságok értelmeznek és ültetik át a gyakorlatba. A bizonyításra vonatkozó rendelkezések szoros összefüggést mutatnak a tisztességes eljáráshoz való joggal, ugyanakkor a jogalkotó nagyfokú szabadságot élvez ezek meghatározása során ezen alapjog, továbbá más alapjogok (például a magánszféra védelme, emberi méltóság védelme, kínzás tilalma, védelemhez való jog) és alkotmányos rendelkezések (különösen a jogállamiság tétele) által kijelölt keretein belül {3104/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [19]; 3090/2019. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [24]}.
- [53] A 3174/2014. (VI. 18.) AB határozatában az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a jogalkotót széles körű mérlegelés illeti meg a bizonyítási rendszer kialakítása során, amelynek végső soron összességében kell megfelelnie a tisztességes eljárás alaptörvényi követelményének. Nemcsak a bizonyításra vonatkozó jogszabálynak, de azok tényleges alkalmazásának is összhangban kell állnia a tisztességes eljáráshoz való joggal. Megállapította azt is a határozat, hogy „[m]ivel az Alaptörvény nem tartalmaz olyan előírást, amely bizonytalan esetben a szabad bizonyítás eljárási alapelvének megfelelő cselekmények végzésére köteleznék az eljáró hatóságokat és bíróságokat, mindenkor az adott eljárásra vonatkozó szabályok mondják meg az elvégezhető bizonyítási cselekmények, a befogadható bizonyítékok körét” (Indokolás [14]).
- [54] Az Alkotmánybíróság ugyan az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti indokolásában rögzítette, azonban e tekintetben utalt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog alapján történő értékelés hasonlóságára, hogy „az alkotmányos mércéből önmagában tehát nem következik, nem is következhet a bizonyítás rendszerének meghatározott fajtája, illetőleg meghatározott bizonyítási

eszközök vagy meghatározott bizonyítékok elfogadhatósága, illetve kizárása; e téren a jogalkotó széles körű mérlegelésének, szabadságának határait az szabja meg, hogy az eljárás összességében feleljen meg a tisztességes eljárás alaptörvényi követelményének” {3090/2019. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [55] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben a bíróság ítéletének alkotmányossági felülvizsgálata során az Alaptörvény 28. cikkét vette alapul, amely szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Következésképpen az Alkotmánybíróság azt is megvizsgálta, hogy a bíróság az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazásával juthatott volna-e az ítéletében foglaltakkal ellentétes eredményre [3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]].
- [56] 3. Tekintettel arra, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog a határozat indokolásának IV/2. pontjában (Indokolás [44] és köv.) hivatkozottak szerinti vizsgálata során az Alkotmánybíróság gyakorlata – {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [17]; 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]} – szerint minden esetben figyelemmel van a jogszabályi környezetre és a bírói döntéssel érintett szabályozás céljára, áttekintette a titkos információgyűjtés eredményeként előállt bizonyítékok és a házkutatás során lefoglalt bizonyítékok megismerésének és felhasználásának eljárásrendjét mind a büntetőeljárás, mind az adóhatósági eljárás során. Az indítványozó ügyében az alkalmazott jogszabályok a régi Be., a régi Art., a NAV tv. és a Ket., azonban az Alkotmánybíróság a hatályos szabályozásra is figyelemmel volt.
- [57] Az Alkotmánybíróság elsőként a titkos információgyűjtésre vonatkozó eljárásrendet tekintette át.
- [58] A régi Be. különbséget tett a büntetőeljárás keretein kívül folytatott titkos információgyűjtés (rég. Be. 206/A. §) és a büntetőeljárás során folytatott titkos adatszerzés (rég. Be. 200–206. §) között. A jelen ügyben a NAV Bűnügyi Főigazgatósága által végzett titkos információgyűjtés történt, amelynek jogszabályi alapja a NAV tv. Titkos információgyűjtés c. IV. fejezete, amely lehetővé teszi a régi Be. által az adóhatóság nyomozóhatósági hatáskörébe utalt bűncselekmény esetén a titkos információgyűjtést. A bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés során – a NAV tv. az indítványozó ügyében alkalmazandó 51. §-a és a 53. §-a alapján – a felhatalmazott szervek bűnüldözési, bűnmegelőzési, felderítési és nyomozási feladataik teljesítése érdekében jogosultak hírközlési rendszerekből és egyéb adattároló eszközökből információt gyűjteni. A felhatalmazott szervek vezetői az ügyész jóváhagyásával két évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő, szándékos bűncselekmény felderítése érdekében az üggyel összefüggő adatok szolgáltatását igényelhetik a hírközlési szolgáltatótól. A bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés – a NAV tv. az indítványozó ügyében alkalmazandó 51. § (1) bekezdése, 52. § 6. pontja, 63. § (1) bekezdés d) és e) pontja alapján – súlyos, 5 évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény esetén folytatható a nyomozás elrendeléséig. Ez esetben a NAV szervei nem maguk járnak el, hanem a titkos információgyűjtés eszközeinek alkalmazását a nemzetbiztonsági szakszolgáltatótól rendelik meg. A NAV tv. hatályos 65/E. § (1) bekezdése értelmében a NAV titkos információgyűjtés folytatására feljogosított szerve a titkos információgyűjtést maga hajtja végre, a titkos információgyűjtés végrehajtásában való közreműködésre kijelölt szerv közreműködésével hajtja végre, vagy a végrehajtáshoz a nemzetbiztonsági szakszolgáltatókról szóló törvény által ilyen szolgáltatások végzésére kijelölt nemzetbiztonsági szakszolgáltatót veszi igénybe.
- [59] A NAV tv. alapján folytatott titkos információgyűjtés eredményének felhasználása esetén az ügyész indítványozhatta a felhasználásra alkalmasság megállapítását, amelynek tárgyában a régi Be. 206/A. § (4) bekezdése alapján nyomozási bíró döntött, amennyiben a régi Be. 206/A. § (1) bekezdése szerinti feltételek fennálltak. E feltételek a következők: a titkos adatszerzés a régi Be. 201. §-a szerinti feltételei fennállnak, a titkos információgyűjtés engedélyezését kérő szerv a felhasználni kívánt információ megszerzését követően a nyomozást nyomban elrendelte, vagy feljelentési kötelezettségének nyomban eleget tett. Amennyiben a nyomozási bíró a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását engedélyezte, valamint az ehhez kapcsolódó iratok a nyomozati iratok között elhelyezésre kerültek, a bizonyíték a megismerés szempontjából a többi bizonyíték sorsát osztja.
- [60] A régi Be. és a Be. sem rendelkezik kifejezetten a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékok közigazgatási eljárásban történő felhasználásáról.
- [61] A NAV tv. 69. § (2) bekezdése értelmében a NAV bűnüldözési feladatainak ellátásához szükséges bűnüldözési adatokat a NAV nyomozó hatósága kezeli, az (1) bekezdésből következően a NAV által a 13. § (7) bekezdés

- a) pontja alapján bűnüldözési célból gyűjtött és tárolt adatokat, továbbá a különleges adatokat – ha törvény eltérően nem rendelkezik – csak bűnüldözési célra lehet felhasználni.
- [62] Kiemelendő, hogy a NAV tv. 76. § (2) bekezdése felhatalmazza a NAV egyéb szerveit – beleértve a nyomozó hatósági feladatokat nem ellátó adóhatósági szerveket, hogy az adó- és vám jogszabályok alapján a NAV hatáskörébe tartozó adókötelezettséggel, vámkötelezettséggel, adóigazgatási és vámigazgatási eljárással kapcsolatos feladatokkal összefüggésben a cél megjelölésével adatszolgáltatást kérjenek. A NAV tv. 72. § (1) bekezdése tartalmazza a titkos információgyűjtés eredményének időbeli felhasználhatóságát, amelynek értelmében a NAV nyomozó hatósága a titkos információgyűjtés lezárását követő két évig kezelheti ezen adatokat, amennyiben nem indul büntetőeljárás, míg annak megindulása esetén a büntethetőség elévüléséig.
- [63] A NAV tv. hatályos 65/F. § (3) bekezdése értelmében a NAV erre felhatalmazott szerve a titkos információgyűjtéssel összefüggő valamennyi adatot megismerheti. A NAV tv. 66. § (2) bekezdése értelmében a bűnmegelőzési és bűnüldözési feladatokhoz kapcsolódó adatokat, valamint a 78. § szerint egyéb adatkezelés alá vont adatokat elkülönítetten kell kezelni, és – ha törvény eltérően nem rendelkezik – kizárólag a kezelésük alapjául szolgáló célra lehet felhasználni.
- [64] Az indítványozó ügyében összesen 27 telefonbeszélgetés átírata került felhasználásra.
- [65] Az Alkotmánybíróság a házkutatás során megszerzett bizonyítékok eljárásrendjét is áttekintette.
- [66] A régi Be. 149. §-a szabályozta a házkutatást, a hatályos szabályozást a Be. 302–305. §-ai tartalmazzák. A NAV tv. 36/E. § (1) bekezdése értelmében a pénzügyőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági döntés nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve a NAV nyomozó hatósága hatáskörébe tartozó bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy a NAV nyomozó hatósága hatáskörébe tartozó bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítására céljából; a Be.-n, illetve a szabálysértési törvényen alapuló, a NAV hatáskörébe tartozó esetekben az elővezetés végrehajtása érdekében.
- [67] A házkutatás az Alaptörvény alapján védett, magánlakás sérthetlenségéhez való jogot korlátozó kényszerintézkedés, amely nemcsak a szó szoros értelmében vett magánlakásra, hanem járművekre és az ott található információs rendszerekre is kiterjedhet. A régi Be. és a Be. alapján is átvizsgálható a házkutatás során minden, ami a házban, lakásban, illetve egyéb ezzel egy tekintet alá eső helyiségben, illetve az azokhoz tartozó bekerített helyen található, beleértve a járműveket is.
- [68] Amennyiben a házkutatás során bizonyítási eszközt találnak, a régi Be. 151. §-a, a Be. 308. §-a alapján lefoglalás eszközölhető. A régi Be. 70/B. § (7) bekezdése értelmében a házkutatással érintett egyéb érdekelt és képviselője az iratokból az őt érintő körben másolatra volt jogosult.
- [69] Az indítványozó ügyében a cégcsoportjához tartozó vállalkozások irodáiban, valamint G. Gy. magánlakásában került sor házkutatásra, lefoglalásra és motozásra, összesen 71 e-mail került lefoglalásra. G. Gy. magánlakásában történt házkutatásról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint a házkutatás során végig jelen lévő G. Gy. akként nyilatkozott, hogy az indítványozó kft. „külön irodával, ahol bármilyen fizikai vagy ügyviteli munka folyna vagy irodatechnikai eszközök lennének, nem rendelkezik” (60100-83/2012. bü. 10. oldal).
- [70] Ezt követően az Alkotmánybíróság az adóhatósági eljárásra irányadó eljárásrendet tekintette át arra figyelemmel, hogy „az Alaptörvényből levezethető követelményeknek tehát figyelemmel kell lenniük az egyes szakigazgatási eljárások speciális vonásaira” {3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [71] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a]z adóigazgatási eljárás a hatósági eljárások egyik szakosított változata, amely az Alaptörvényre visszavezethető sajátosságokkal rendelkezik [lásd: Alaptörvény N) cikk (1) bekezdés, XXX. cikk (1) bekezdés]” {25/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [35]}. Az adóigazgatási eljárások elvi kiindulópontja, hogy „a magyar adórendszer a vállalkozási tevékenységet végzők esetében az önadózásra épül, ami azt jelenti, hogy az adózók önként követik az adójogot. Az adóigazgatási eljárást azonban már az adóhatóság folytatja le. Ez a speciális eljárás tagolt szerkezetű fő szabály szerint. Adóügyekben ugyanis a tényállás feltárását szolgáló ellenőrzés elválik az arra épülő döntéshozataltól (hatósági eljárástól) [...]. Mindkét szakasz az adóeljárás törvényekben meghatározott eljárási cselekményekkel veszi kezdetét és zárul le. Mindkettőnek törvényben rögzített határideje van. [...] Az utólagos adómegállapítás az ellenőrzés megállapításairól szóló határozat meghozatala érdekében hivatalból lefolytatott hatósági eljárás. Az ellenőrzést lezáró jegyzőkönyvre épül.” {25/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [40], [42]} Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a]z adóigazgatási eljárás Alaptörvényre visszavezethető sajátosságai közé tartozik, hogy azt a költségvetési gazdálkodás alapelvei [Alaptörvény N) cikk (1) bekezdés] és a közteherviselési kötelezettség [Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdés] markánsan megkülönbözteti az általános hatósági eljárástól. A 2018. január 1-jén hatályba lépett

reform is leképezte ezt, amikor önálló jogszabályi alapokra helyezte az adóeljárást (lásd: Air. és Art.)” {25/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [56]}

- [72] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy „[a]z állami költségvetés bevételi oldalát alapvetően a közteherviselési kötelezettség alapján teljesített adóbevételek biztosítják. [...] A közteherviselési kötelezettség az alapvető kötelezettségek egyike, az Alaptörvény Szabadság és felelősség című részében található. E kötelezettség érvényesülése hiányában fenntarthatatlanná válna a demokratikus jogállam működése, mert nem állnának rendelkezésre a szükséges anyagi erőforrások a közfeladatok ellátásához. Ezért rendelkezik úgy az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése, hogy »[t]eherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.« [...] A jogállami keretek között érvényesülő általános, egyenlő és arányos közteherviselési kötelezettség folytán senki sem köteles arra, hogy több adót fizessen annál, mint amennyi a törvényből következik, de mindenki köteles arra, hogy annyi adót megfizessen, amennyi a törvényből következik. [...] Az Alkotmánybíróság az előbbieken alapján hangsúlyozza, hogy az adófizetési kötelezettség nem sorolható az adójogi szankciók közé [...], hanem az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésében rögzített közteherviselési kötelezettség egyik részeleme.” {17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [80] és [84]} Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény N) cikk (1) bekezdésében nevesített kiegyensúlyozott és a fenntartható költségvetési gazdálkodás elvével összefüggésben rögzítette, hogy „[a]z Európai Unió egységes belső piacának szabályozása ugyanis a gyakorlatban – elsősorban a közösségen belüli áfa ügyletek körében – lehetőséget teremt a jelentősebb volumenű adóelkerülést célzó adózói magtartások növekedésének, valamint megnehezíti és időigényesebbé teszi a megalapozott és jogszerű tagállami adóellenőrzést. Mindennek adott esetben jelentős negatív hatása lehet a költségvetési tervek érvényesülésére és ezen keresztül az állam gazdálkodására. Következésképpen az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi, hogy az adóbírság kiszabásakor az Alaptörvény N) cikkében rögzített elvekre is figyelemmel kell lenni.” {25/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [61]}
- [73] Az indítványozó ügyében a titkos információgyűjtésből és a házkutatásból származó bizonyítékok a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése alapján engedélyezett iratbetekintés eredményeként kerültek az adóhatóság birtokába. Az adóhatóság iratbetekintési kérelmében rögzítette, hogy az adóhatósági vizsgálat a nyomozó hatóság kezdeményezésére indult, valamint az adóhatósági eljárás során beszerzett bizonyítékok (könyvelési anyagok, szerződések, számlák) önmagukban nem elégségesek ahhoz, hogy az adóhatóság kétséget kizáróan bizonyítsa azt, hogy az indítványozó a tulajdonában lévő *know-how*-t ténylegesen nem adta használatba. Mindezekre tekintettel az adóhatóság szerint a büntetőeljárásban rendelkezésre álló e-mail bizonyítékok és a telefonbeszélgetések leiratai szükségesek ahhoz, hogy az adóhatóság megállapítása megalapozott legyen és ezen bizonyítékok – a revízió rendelkezésére álló, a régi Art. biztosította eszközökkel – nem szerezhető be [az adóhatóság 2013. július 4-én kelt, a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése alapján előterjesztett iratbetekintési kérelme].
- [74] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ügyében folyamatban volt büntetőeljárás, illetve adóhatósági eljárás lényegileg egy töről fakadó cselekményeket vizsgál, azonban az adott ügyfajtára irányadó felelősségi szabályokra tekintettel eltérő eljárásrend alapján. A büntetőeljárás csak természetes személyek büntetőjogi felelősségének megállapítására irányul, míg a költségvetési csalás folytán elszenvedett „kár” adóhiány formájában jelentkezik, amelynek megállapítására a büntetőbíróság, illetve egy polgári bíróság sem rendelkezik hatáskörrel. Következésképpen a jelen ügyhöz hasonló tényállások esetén az elkövető(k) büntetőjogi felelősségre vonása önmagában nem alkalmas az államot ért adóhiány formájában megjelenő „kár” reparálására. A Be. 56. § (4) bekezdése értelmében a költségvetést károsító bűncselekmények, valamint az állam sérelmére elkövetett más bűncselekmény esetén polgári jogi igényként nem érvényesíthető az az igény, amelynek érvényesítésére a polgári peres bírósági eljáráson kívüli egyéb eljárás – különösen közigazgatási hatósági, adó-, valamint vámigazgatási eljárás – áll rendelkezésre. Következésképpen a büntetőeljárásban és az adóhatósági eljárásban vizsgált tényállások és az elkövetők alanyi köre szükségszerűen összefügg.
- [75] A Be. 101. § (1) bekezdése azonos tartalommal teszi lehetővé az adóhatóság számára a büntetőeljárás irataiba történő betekintést.
- [76] A régi Art. 5. § (1) bekezdése értelmében az adóügyekben – bizonyos kivételekkel – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. A régi Art. 97. § (4) bekezdése az adóhatóság kötelezettségévé teszi a tényállás tisztázását és bizonyítását. A régi Art. 97. § (5) bekezdése bizonyítékként nevesíti az iratot és a más hatóság nyilvántartásából származó adatot, információt. Ugyanakkor az adóhatóság a Ket. 50. §-át is alkalmazza a bizonyítékok értékelése során.
- [77] A régi Be. rendelkezései alapján amennyiben a nyomozási bíró nem engedélyezte a titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként történő felhasználását, ezen iratok nem kerültek elhelyezésre a nyomozás iratai

között, ily módon a közigazgatási szerveknek nem állt módjában a régi Be. 71/B. §-a alapján iratbetekintést kérni ezen iratok vonatkozásában. Ezzel összhangban amennyiben nem kerül sor a nyomozás elrendelésére, szintén kizárt a régi Be. 71/B. §-ának alkalmazhatósága, ugyanakkor a nyomozás elrendelését követően ezen jogszabályhely abban az esetben is alkalmazható, amennyiben a nyomozás megszüntetésre kerül.

- [78] A régi Art. 100. § (3) bekezdése értelmében az adózónak jogában áll az iratokba betekinteni, bizonyítási indítványokat előterjeszteni, a megállapításokkal kapcsolatban felvilágosítást kérni, azokra észrevételt tenni, a jegyzőkönyvet megismerni, arra észrevételt tenni.
- [79] A közigazgatási szerv büntetőeljárás irataiba történő betekintés kérdéskörével összefügg, hogy a nyomozó hatóság, az ügyészség vagy a bíróság ún. szignalizáció keretében tájékoztatni köteles a közigazgatási eljárás lefolytatására jogosult szervet, amennyiben erre utaló tényt, körülményt észlel. A Be. 2021. január 1-jétől hatályos 320. § (8) bekezdése ehhez a büntetőeljárásban lefoglalt dolog kiadása is társul.
- [80] 4. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a]z alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből – az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel – a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [21]}
- [81] Ezen túlmenően az Abtv. 27. §-a alapján megtámadott bírói döntések esetében „az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvényellenes.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}
- [82] A jelen ügyben a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése alapján – amellyel azonos tartalmú szabályozást tartalmaz a Be. 101. § (1) bekezdése – kerültek az adóhatóság birtokába a büntetőeljárásban beszerzett titkos információgyűjtésből, illetve a házkutatás során eszközölt lefoglalásból származó bizonyítékok. Az elsőfokú bíróság ítéletének 15–21. oldalain, a Kúria ítéletének [81]–[91] bekezdéseiben indokolta a büntetőeljárásból származó bizonyítékok adóhatóság általi felhasználását. Az elsőfokú bíróság ítéletének 20. oldalán arra a következtetésre jutott, hogy a büntetőeljárásból „becsatolt iratok jogszerűsége kérdésében nem foglalhatott állást, a felperes e körben tett hivatkozásainak nem adhatott helyt”. A Kúria ítéletének [88] bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ezen érvelésének a titkos információgyűjtésből származó bizonyítékok esetében helyt adott, míg a házkutatásból származó bizonyítékok felhasználását jogszerűnek minősítette.
- [83] Tekintettel arra, hogy az indítványozó jogi személy, a büntetőeljárás pedig ismeretlen tettes, azaz természetes személy ellen folyt, szükségszerűen nem esik teljes mértékben egybe a büntetőeljárásban a bizonyítékok megszerzése folytán az alapjogában korlátozott személyi kör az adóhatósági eljárásban érintett személyek körével. Ettől függetlenül a konkrét ügyben a büntetőeljárásban érintett személyek kapcsolatban állnak az indítványozóval, hiszen a telefon-lehallgatásokkal érintett személyek az indítványozó vállalkozáscsoportjával állnak munkavégzésre irányuló vagy egyéb jogviszonyban, ugyanígy a házkutatások is az indítványozó vállalkozáscsoportjához tartozó irodákban, illetve személyek magánlakásában folytak. Következésképpen a büntetőeljárásban a titkos információgyűjtéssel, illetve a házkutatás kényszerintézkedésével érintett alanyi kör, valamint az adóhatósági eljárásban érintett indítványozó között munkajogi, társasági jogi, tulajdonjogi és adójogi kapcsolat volt kimutatható.
- [84] Az Alkotmánybíróság a 9/2014. (III. 21.) AB határozatban már megerősítette az Alaptörvény negyedik módosítása (2013. március 25.), a 22/2012. (V. 11.) AB határozat és a 13/2013. (VI. 7.) AB határozat alapján {22/2012. (V. 11.) AB határozat, Indokolás [40]; 13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [27]–[34]}, hogy a 2/2007. (I. 24.) AB határozat (ABH. 2007.65) egyes megállapításai felhasználhatók. Ezen alkotmánybírói határozat alapul vételével jutott arra, az Alkotmánybíróság a 3269/2012. (X. 4.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.), hogy „[a] felhasználásra tehát csak akkor kerülhet sor, ha az engedélyezés feltételei egyben a titkos adatszerezés feltételeinek is megfeleltek, s emellett a titkos információgyűjtést végző szerv a feljelentési kötelezettségének

haladéktalanul eleget tett; azaz már a proaktív szakaszban, még a büntetőeljárás elrendelése előtt, az értékelhető információ felmerülésekor teljesítette hivatali kötelezettségét. Ez fontos törvényességi és időbeli korlát, amely a jogbiztonság érvényesülését szolgálja, s ezáltal hozzájárul a tisztességes eljárás érvényesüléséhez is. Ugyanakkor a felhasználás feltételei személyi és tárgyi értelemben is tágíthatók. Tárgyi értelemben: ha a Be. 206. § (4) bekezdése, illetve 206/A. § (2) bekezdése alapján, ha a 201. §-ban, illetve a 206/A. § (1) bekezdésében megállapítottak fennállnak, a titkos adatszerzés, illetve információgyűjtés eredménye az érintettel szemben az ennek során a hatóság tudomására jutott (valójában csupán a Be. 201. §-ban meghatározott) egyéb cselekmények bizonyítására is felhasználható. Ehhez természetesen a Be. szerinti bírói kontrollon az eszköz alkalmazásának és a megfelelőség vizsgálatának át kell mennie. Személyi értelemben: ha a titkos információgyűjtés során az engedélyben szereplő – a 206/A. § (1) és a 201. §-ban szereplő feltételek fennállnak, a titkos adatszerzés, illetve információgyűjtés eredménye az engedélyben nem szereplő személlyel szemben is felhasználható [206. § (5) bekezdés, 206/A. § (3) bekezdés]. A nem bűnüldözési célból folytatott titkos információgyűjtés esetén a felhasználás során a keretek tágításának csak tárgyi értelemben van helye, ha az egyébként a Be. szerinti külön feltételeknek is megfelel [206/A. § (4)–(5) bekezdés].” (Indokolás [16]–[17])

- [85] Az Abh. akként értelmezte a titkos információgyűjtés régi Be.-ben rögzített szabályozását, hogy a felhasználás feltételei tárgyi és személyi értelemben is tágíthatók a törvényi keretek között. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ügyében a büntetőeljárásból származó bizonyítékok adóhatósági eljárásban történő felhasználhatósága szempontjából kifejezett jelentőséggel bír, hogy az Alaptörvény N) cikk (1) bekezdése szerinti kiegyensúlyozott és a fenntartható költségvetési gazdálkodás elve, valamint a XXX. cikk (1) bekezdése szerinti közterheviselési kötelezettség a régi és a hatályos Be. szabályozásában is megjelenik. A régi Be. 63/A. § (2) bekezdése és az ezzel lényegileg azonos szabályozást tartalmazó Be. 111. §-a szerint a nyomozó hatóságot, az ügyészt és a büntető bíróságot is szignalizációs kötelezettség terheli.
- [86] Ezen túlmenően az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a régi Be. 75. § (2) bekezdése értelmében a bizonyítás a büntetőeljárás járulékos kérdéseinek – különösen a polgári jogi igénynek, valamint a bűnözés megelőzésére és más eljárás kezdeményezésére szolgáló intézkedés szükségességének – elbírálásában jelentős tényekre is kiterjedhet. A Be. 163. § (1) bekezdése lényegileg azonos módon tartalmazza a felhatalmazást büntetőeljárás járulékos kérdései vonatkozásában.
- [87] Kiemelendő, hogy a régi Be. ugyan szövegszerűen nem rögzítette, azonban a vonatkozó jogszabályok (régí Art., Ket., Ptk., Btk., Pp.) alapján rendszertani és teleologikus értelmezéssel levezethető volt a Be. 56. § (4) bekezdésében szereplő azon szabályozás, miszerint a költségvetést károsító bűncselekmények, valamint az állam sérelmére elkövetett más bűncselekmény esetén polgári jogi igényként nem érvényesíthető az az igény, amelynek érvényesítésére a polgári peres bírósági eljáráson kívüli egyéb eljárás – különösen közigazgatási hatósági, adó-, valamint vámigazgatási eljárás – áll rendelkezésre. Következésképpen költségvetést károsító bűncselekmények esetén – amilyen az indítványozó adóhatósági ügyével összefüggést mutató büntetőeljárás tárgyát képező törvényi tényállás is – a polgári jogi igény érvényesíthetősége fogalmilag kizárt, hiszen ezen bűncselekmények folytán nem polgári jogi szempontból értékelhető kár, hanem adójogi szempontból számszerűsíthető adóhiány keletkezik, amelynek meghatározására és érvényesítésére az adóhatóság rendelkezik hatáskörrel.
- [88] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a régi és a Be., a régi és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény, valamint a Ket., az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény és az Air. sem tartalmaz szövegszerűen olyan rendelkezést, amely nevesítené a titkos információgyűjtésből, illetve a házkutatásból származó bizonyítékok adóhatósági vagy más közigazgatási hatósági felhasználását, ugyanakkor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal nem ellentétes, ha a közigazgatási perben a felülvizsgálatot végző bíróság jogszerűnek minősíti az adóhatóság azon eljárását, hogy a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése alapján a birtokába került bizonyítékokat a Ket. 50. § (4)–(6) bekezdései, illetve az új ügyekben az Air. 58. §-a alkalmazásával a bizonyítás során felhasználja. Azonban ez a felhasználás nem lehet automatikus.
- [89] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben utal arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti alkotmányos mérce azt kívánja meg, hogy az eljárás összességében feleljen meg a tisztességes eljárás követelményeinek, ebből kifolyólag az adott ügyben eljáró bíróságnak a konkrét ügyben alkalmazott bizonyítékok elfogadhatósága kérdésében esetről esetre a konkrét ügy tényei és körülményei alapján kell elvégeznie az adóhatósági határozat felülvizsgálatát.
- [90] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ügyében alkalmazandó – fentebb tételesen megjelölt – jogszabályi rendelkezéseknek létezik olyan alkotmányos értelmezése, amelynek értelmében a büntető-

eljárás során beszerzett, akár titkos információgyűjtésből, akár házkutatásból származó bizonyítékok a szükségességi és arányossági tesztnek megfelelő eljárási garanciák betartásával bizonyítékként felhasználhatók az adóhatóság eljárásában.

- [91] A fentebb kifejtettek szerint a Ket. 50. § (5) bekezdése és az Air. 58. § (2) bekezdése az adóhatóság számára egyaránt lehetővé teszi, hogy a feladatai ellátásához szükséges mértékben és időtartamban hozzáférjen és felhasználja a büntetőeljárás iratait. Tekintettel arra, hogy a régi Be. 75. § (2) bekezdése és a Be. 163. § (1) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi, hogy a büntetőeljárás során folytatott bizonyítás járulékos kérdésekre is kiterjedjen és a régi Be. 63/A. § (1) bekezdése és a Be. 111. §-a alapján a nyomozó hatóság az adóhatósági hatáskör fennállása esetén szignalizálni köteles, valamint a régi Art. 97. § (5) bekezdése nevesített bizonyítékként jelöli meg a más hatóság nyilvántartásából származó vagy nyilvánosan elérhető elektronikus adatot, információt, illetve a NAV tv. 76. § lehetővé teszi az adóhatóság számára adatszolgáltatás kérését a büntetőeljárásból, a régi Be. 71/B. § (1) bekezdésének és a Be. 101. § (1) bekezdése alapján pedig az adóhatóság iratbetekintéssel élhet a büntetőügy irataiba, ily módon a Ket. 50. § (5) bekezdésének és az Air. 58. § (2) bekezdésének alkotmányos értelmezése az, hogy az adóhatóság iratbetekintése alapján részére megküldött iratok az adóhatósági eljárásban bizonyítékként felhasználhatók, amennyiben a közigazgatási bíróságnak módjában áll – praktikusán a büntető bíróság jogerős ítélete alapján – meggyőződni e bizonyítékok keletkezésének, hozzáféréseinek és felhasználásának jogszerűségéről, továbbá az adóhatóság igazolja, hogy az iratokhoz a feladatai ellátásához szükséges mértékben és időtartamban fért hozzá, és az adóhatósági eljárás alanya ezen bizonyítékokhoz, illetve a keletkezésükkel, felhasználásukkal összefüggő egyéb, a büntetőeljárás iratanyagában szereplő iratokba betekinthetett és előadhatta észrevételeit, nyilatkozatait, bizonyítási indítványait.
- [92] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog alapján érvényesített szabad bizonyítás rendszere megköveteli, hogy az adóhatósági eljárásban az adóhatóság, a közigazgatási perben pedig a felülvizsgálatot végző bíróság a büntetőeljárásból származó bizonyíték mérlegelésével összefüggésben választ tudjon adni azon kérdésekre, hogy (i) a bizonyítékok jogszerűen kerültek-e beszerzésre, azaz a bizonyíték eredeti forrása jogszerűnek minősül-e, (ii) a hatóság jogszerűen jutott-e a bizonyítékokhoz, (iii) az előző kérdésekre adott igenlő válasz esetén vizsgálandó a bizonyítékok hitelessége valamint (iv) azon körülmények, hogy a félnek volt-e érdemben lehetősége vitatni a bizonyítékok hitelességét és felhasználhatóságát.
- [93] A büntető eljárásjog tudománya széles körben foglalkozik a jogellenes bizonyíték folyamánaként beszerzett bizonyítékok megítélésével. A bizonyíték továbbhatásának (*Fernwirkung*) értékelésével foglalkozik az ún. „mérgezett fa gyümölcsének” elve, amely szerint a jogellenes bizonyítékkal összefüggésben szerzett bizonyítékokat is ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből, míg az ún. „ezüsttálca” elv lényege szerint az eljárás korábbi szakaszában jogellenesen beszerzett bizonyíték az adott szakaszban nem használható fel, azonban a későbbi szakaszban a bizonyítási cselekmény megismételhető, ily módon a jogszerű bizonyíték pótolható.
- [94] Az Alkotmánybíróság szerint dogmatikai szempontból a bizonyítás és a megismerés jogfogalma nem különíthető el élesen egymástól, hiszen a büntetőeljárás során, illetve bármely hatósági eljárás során a megismerés lényegében a bizonyítást jelenti, hiszen valamely törvényi tényállás feltételezett megsértése érdekében kerül sor a hatóság, bíróság általi megismerésre, azaz a bizonyításra.
- [95] Mindazonáltal a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése – amely az indítványozó ügyében alkalmazásra került – nem tartalmazza a megismerés kifejezést, hiszen akként rendelkezik, hogy a közigazgatási hatóság megkeresésére – törvényben meghatározott feladataik ellátásához szükséges mértékben és időtartamban – a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság felvilágosítást ad, a büntetőügy iratait vagy annak másolatát megküldi, illetve azokba betekintést engedélyez. A megismerés kifejezést csak a Be. 101. § (1) bekezdése tartalmazza, amely az indítványozó ügyében nem került alkalmazásra. Ugyanakkor érdemi különbség a régi Be. és a Be. alapján fennálló szabályozás között e tekintetben nincs, mivel mindkét jogszabályszöveg lényege az, hogy a közigazgatási szerv számára a feladatai ellátásához szükséges mértékben és időtartamban hozzáférést biztosít a büntetőeljárás irataihoz, amely a közigazgatási hatósági eljárásban bizonyítékként történő felhasználás alapja.
- [96] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a bíróságnak a közigazgatási perben a büntetőeljárásból származó bizonyítékok felülvizsgálata során az Alaptörvény 28. cikke alapján figyelemmel kell lennie a jogszabály céljára és a jogszabály szövegét az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmeznie. Az indítványozó ügyében a büntetőeljárásból származó bizonyítékok a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése alapján kerültek az adóhatóság birtokába, ugyanakkor ezen bizonyítékok felhasználása és értékelése során az adóhatóságnak a Ket. 50. §-a, a hatályos szabályozás alapján az Air. 58. §-a alapján kell eljárnia, ezért ezen bizonyítékok elfogadhatósága kérdésében alapvetően ezen jogszabályi rendelkezések alkotmányos értelmezésén van a hangsúly.

- [97] Annak érdekében, hogy az adóhatóság a büntetőeljárásból származó bizonyítékok felhasználásának alkotmányos garanciáinak figyelembevételéről határozatában számot tudjon adni, már az adóhatósági eljárásban célszerű a büntető bíróság jogerős ítéletének megszületését bevárni, illetve felfüggeszteni az eljárást, amennyiben az adóhatóság ezen bizonyítékok felhasználása mellett dönt. Az adóhatóság általi felfüggesztésre az indítványozó ügyében a Ket. 32. §-a alapján lehetőség volt, ugyanakkor arra nem került sor.
- [98] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 6. §-a alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 123. § (1) bekezdés *b*) pontja értelmében, ha a per eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelynek tárgyában az eljárás büntetőbíróság vagy közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik, a bíróság az írásbeli ellenkérelem – vagy annak hiányában beszámítás – előterjesztését követően a peres eljárást a büntetőeljárás jogerős vagy végleges befejezéséig, valamint az ügyészség, nyomozó hatóság további jogorvoslással nem támadható eljárást megszüntető határozatának meghozataláig felfüggesztheti. Ha ez az eljárás még megindítva nincs, a bíróság az eljárás megindítására harmincnapos határidőt tűz. Ha a határidő eredménytelenül telik le, a peres eljárást folytatni kell. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Kp. 32. §-a felfüggesztés tartama alatt is széles körben lehetővé teszi a közigazgatási per bírósága számára, hogy intézkedjen a felfüggesztéssel nem érintett kereseti kérelem elkülönítéséről, továbbá kezdeményezheti az Európai Unió Bírósága vagy az Alkotmánybíróság eljárását, illetve indítványozhatja az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatát.
- [99] Amennyiben a büntetőeljárásból származó bizonyítékok adóhatóság általi felhasználásakor e bizonyítékok büntetőeljárásban történő felhasználhatóságáról büntetőbíróság kontradiktórius eljárásban még nem hozott jogerős ítéletet, a közigazgatási per bírósága is jogosult a Pp. 123. § (1) bekezdés *b*) pontja és a Kp. 32. §-a alapján a közigazgatási per felfüggesztése iránt intézkedni.
- [100] Amennyiben a büntető bíróság jogerős ítéletében az érintett bizonyítékok tekintetében megállapítja azok jogszerűségét, a közigazgatási bíróság e bizonyítékokhoz történő hatósági hozzáférést és felhasználást vizsgálja felül a közigazgatási hatósági eljárás szabályainak történő megfelelés szempontjából. E tekintetben mind a hozzáférés, mind a jogalkalmazói felhasználás tekintetében vizsgálnia kell a szükségesség és az arányosság teljesülését, amely kapcsán kiemelendő, hogy a régi Be. 71/B. § (1) bekezdése, illetve a Be. 101. § (1) bekezdése szerinti hozzáférés alapja az adóhatóság kérelmét tartalmazó irat, amely az indítványozó ügyében is rendelkezésre áll, míg a felhasználás tekintetében a Ket. 50. §-a és az Air. 58. §-a alkotmányos értelmezésének megfelelően kell eljárniuk.
- [101] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ügyében eljáró elsőfokú bíróság és a Kúria ítélete nem értelmezhető akként, mint amelyek általános jelleggel kirekesztendőnek tartották a büntetőeljárásból származó bizonyítékokat, különös tekintettel a titkos információgyűjtésből származó bizonyítékokra. Az eljáró bíróságok a konkrét ügy releváns tényei és körülményei alapján jutottak arra a következtetésre, hogy az adott ügyben azért nem használhatók fel a titkos információgyűjtésből származó bizonyítékok, mert azok keletkezésének, hozzáféréseinek és felhasználásának jogszerűségét az adóhatóság nem tudta igazolni a közigazgatási perben.
- [102] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az eljáró bíróságok a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog alapján megkövetelt esetről esetre történő mérlegelés követelményének eleget tettek és az adóhatósági határozat hatályon kívül helyezésével és az adóhatóság új eljárásra kötelezésével megfelelően érvényre juttatták, hogy a büntetőeljárásból származó bizonyítékok az adóhatósági eljárásban bizonyítékként felhasználhatók, amennyiben az eljárási garanciák megfelelően teljesülnek, különös tekintettel arra, hogy az adóhatóság igazolja, hogy az iratokhoz a feladatai ellátásához szükséges mértékben és időtartamban fért hozzá, és az adóhatósági eljárás alanya ezen bizonyítékokhoz, illetve a keletkezésükkel, felhasználásukkal összefüggő egyéb, a büntetőeljárás iratanyagában szereplő iratokba betekinthezett és előadhatta észrevételeit, nyilatkozatait, bizonyítási indítványait.
- [103] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog esetében az alapjogvédelem a bírósági eljárás feleit illeti meg. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványai között határozta meg az Alkotmánybíróság a fegyverek egyenlőségét [2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [50]; 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]]. Az Alkotmánybíróság a 21/2014. (VII. 15.) AB határozatában – melyet a 10/2017. (V. 5.) AB határozatban megerősített – kifejtette: „Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a fegyverek egyenlősége a tisztességes eljárás egyik meghatározó eleme, amely alapvetően a büntetőeljárásban biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége nem minden esetben

jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen." {Erre nézve lásd: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [31]} „Az Alkotmánybíróság a fegyverek egyenlőségének elvét ugyan alapvetően a büntetőeljárás kapcsán értelmezte, azonban a tisztességes eljáráshoz való jog alapján alkalmazhatónak találta azt minden bírósági eljárás tekintetében, így polgári perek esetében is.” {15/2002. (III. 29.) AB határozat} Az Alkotmánybíróság a fegyverek egyenlőségének elvét a 10/2017. (V. 5.) AB határozatában a közigazgatási hatósági eljárások vonatkozásában is elismerte.

- [104] Az Alkotmánybíróság szerint a fegyverek egyenlősége megköveteli, hogy a bírósági eljárás felei megfelelően nyilatkozni tudjanak a bizonyítékok kérdésében, amelybe beleértendő, hogy a bizonyítékok hitelességének és elfogadhatóságának tárgyában elegendő információval rendelkezzenek. A Kp. 6. §-a alapján alkalmazandó Pp. 4. §-a értelmében a feleket eljárástámogatási kötelezettség terheli, míg a 6. § alapján a bíróság köteles hozzájárulni ahhoz, hogy a felek eljárási kötelezettségeiket teljesíthessék. A közigazgatási per során a „fair”, azaz tisztességes bírósági eljáráshoz való jog értelmezési tartományába a fegyverek egyenlőségének részjogosítványával összefüggésben beletartozik a bizonyítékok megismerésének és észrevételezésének joga.
- [105] Az Alkotmánybíróság – a fentebb kifejtettek szerint – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése körében a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a szabad bizonyítás elvének Alaptörvénnyel összhangban álló alkalmazásának azt az eljárásrendet tekinti, amikor a bíróság a bizonyíték (i) keletkezése, (ii) hozzáférése és (iii) felhasználása során is meggyőződik a szükséges és arányos jogalkalmazás hatósági teljesítéséről. A büntetőeljárásból származó bizonyítékok keletkezése szükségszerűen a büntetőeljárásban büntető bíróság által vizsgálható, a hozzáférés és ennek alapján a felhasználás a közigazgatási hatósági eljárás jogszerűségére, ily módon a közigazgatási per bíróságának hatáskörébe tartozó kérdés.
- [106] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a jelen ügyben arra a következtetésre jutott, hogy fegyverek egyenlőségéhez való jog és az indítványban állított jogsérelem nem hozható érdemi összefüggésbe, ekként az eljáró bíróságok ítéletei nem sértették meg az indítványozó fegyverek egyenlőségéhez való jogát.
- [107] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a konkrét bizonyítékok felhasználásának jogszerűségi értékelése az eljáró bíróságok feladata, az Alkotmánybíróság e tekintetben a 3/2015. (II. 2.) AB határozatban foglalt gyakorlata alapján csak a felett őrködik, hogy a bíróságok felismerjék az ügy alapjogi vonatkozásait és e felismerést követően az érintett alapjog tartalmát megfelelően érvényre juttassák az alkalmazott jogszabályok értelmezése során.
- [108] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.
- [109] 5. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése alapján védelemhez való joga megsértését is kifogásolta arra hivatkozással, hogy állítása szerint az adóhatóság a büntetőeljárásban keletkezett valamennyi bizonyítékot megismerhette, azok közül az indítványozó által ellenőrizhetetlen szempontok szerint válogathatott, illetve e bizonyítékokat az indítványozó csak a közigazgatási perben ismerhette meg.
- [110] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt áttekintette a védelemhez való joggal kapcsolatos gyakorlatát.
- [111] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelemhez való jog alapvetően a büntetőeljárással összefüggésben került megfogalmazásra. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „a jogállami büntetőeljárásnak korlátozhatatlan minősége az eljárás tisztességes volta, amelynek lényeges eleme a terhelt védelemhez való jogának érvényesülése” {21/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [71]}. Az Alkotmánybíróság a védelemhez való jog alkotmányos tartalmát a következőként határozta meg: „a védelemhez fűződő jog az alkotmányos büntetőeljárás jog egyik olyan alapelve, amely a büntetőeljárás valamennyi szakaszában számtalan különböző részlet-szabályban érhető tetten. Az Alkotmánybíróság a 25/1991. (V. 18.) AB határozatában ezt úgy fogalmazta meg, hogy »[a] védelemhez való jog alkotmányos büntetőeljárás alapelve az eljárás egész menetében számtalan részletszabályban ölt testet. A védelemhez való jog a büntetőeljárás alá vont személy azon jogaiban, illetve a hatóságok azon kötelezettségeiben realizálódik, amelyek biztosítják, hogy a vele szemben érvényesített büntetőjogi igényt megismerje, arról álláspontját kifejtthesse, az igénnyel szembeni érveit felhozassa, a hatóságok tevékenységével kapcsolatos észrevételeit és indítványait előterjeszthesse, továbbá védő segítségét vehesse igénybe. A védelemhez való jog tartalmát képezik a védő azon eljárási jogosítványai, illetve a hatóságok azon kötelezettségei, amelyek részéről a védelem ellátását lehetővé teszik.« (ABH 1991, 414, 415)” {8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [26]}

- [112] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanakkor az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerint védelemhez való jogot nemcsak a büntetőeljárásokra, hanem a közigazgatási hatósági eljárásokra is vonatkoztatta. Az Alkotmánybíróság a 3100/2015. (V. 26.) AB határozatban a fegyveregyenlőség elvével és a védelemhez való joggal összefüggésben „[k]iemelte, hogy ennek lényege az ügy szempontjából jelentős nyilatkozatokhoz és bizonyítékokhoz való hozzáférés mindkét fél számára, valamint lehetőség arra, hogy észrevételeit előadhassa a bíróság előtt” (Indokolás [115]).
- [113] Az indítványozó a védelemhez való joga sérelmét alapvetően abban látta, hogy a büntetőeljárásból származó bizonyítékokhoz csak a közigazgatási perben fért hozzá, ekként ezen bizonyítékokra nem állt módjában érdemben nyilatkozni az adóhatósági eljárásban.
- [114] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság ítélete 21. oldalán akként foglalt állást, hogy „[u]gyanakkor az is megállapítható, hogy a felperes a perben csatolt büntetőeljárás során keletkezett iratokat, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 9.Bny.42999/201212. és 9.Bny.44386/201212. számú eljárás végzéseit és a lefoglalás határozatait és jegyzőkönyveit az eljárás során nem ismerhette meg”.
- [115] Az Alkotmánybíróság szerint a bizonyítékokhoz történő indítványozói hozzáférés, ekként arra vonatkozóan nyilatkozatok megtételének, észrevételezésének, illetve azokkal összefüggésben bizonyítási indítványok tételének joga valamennyi bizonyíték esetében érvényesítendő, hiszen az iratbetekintés lehetőségének biztosítása nélkül az indítványozó nem tudja megfelelően gyakorolni a jogait, illetve teljesíteni kötelezettségeit, azaz ennek hiányában a védelemhez való jog lényege sérül. Iratbetekintés hiányában az érintett jogalanyak nem áll módjában a bizonyítási eljárás, ekként a terhelő és esetleges mentő bizonyítékok megismerése, amelyek a közigazgatási jogi felelőssége megállapítását eredményezik. Az iratbetekintés a védelemhez való jog gyakorlásának előfeltétele, hiszen ennek hiányában a nyilatkozattétel, észrevételezés, illetve a bizonyítási indítványok megtételének joga is kiüresedik.
- [116] Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán kiemeli, hogy az indítványozó csak a hatósági eljárással összefüggésben kifogásolta a védelemhez való joga megsértését a büntetőeljárásból származó bizonyítékokba történő iratbetekintés elmaradása miatt, ugyanakkor a bíróságok eljárásával összefüggésben ilyen kifogást nem fogalmazott meg.
- [117] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az eljáró bíróságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésével összhangban biztosították az indítványozó számára a büntetőeljárásból származó bizonyítékok megismerését és ezzel összefüggésben a védelemhez való jogának gyakorlását. Továbbá a közigazgatási per sajátosságaiból adódóan a bíróságok az adóhatóság általi felhasználásra helyezték a hangsúlyt, amely során annak van jelentősége, hogy az adóhatósági eljárás ügyfele lehetőséget kapott-e ezen bizonyítékokhoz történő hozzáférésre és észrevételek, nyilatkozatok, ezzel összefüggő bizonyítási indítványok előterjesztésére. Az elsőfokú ítélet e tekintetben rögzítette, hogy az indítványozó csak a közigazgatási perben fért hozzá a büntetőeljárásból származó bizonyítékokhoz, ekként az elsőfokú bíróság és a Kúria az adóhatóság új eljárásra kötelezésével eleget tettek annak, hogy a konkrét ügy tényei és releváns körülményei alapján esetről esetre értékeljék a védelemhez való jog érvényesülését.
- [118] Tekintettel arra, hogy az indítványozó számára az iratbetekintés, ekként a védelemhez való jog a bírósági eljárásban mindvégig biztosított volt, az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése alapján a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.
- [119] 6. Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján lényegileg azt kifogásolta, hogy a házkutatás során lefoglalt e-mail bizonyítékok esetében a konkrét eljárásban a magánéletbe történő beavatkozás feltétlenül szükséges volt-e a bizonyítékok beszerzése céljából. Ennek kapcsán előadta, hogy a házkutatás kényszerintézkedése ellen a cégcsoport érintett tagja, amely nem azonos az indítványozóval, ugyan nem élt panasszal, azonban ettől nem válik az indítványozó feladatává a kényszerintézkedés törvényességének ellenőrzése.
- [120] Az Alkotmánybíróság szerint a 19/2013. (VII. 19.) AB határozat értelmében „az Alaptörvény a magánélet sérthetlenségének jogát jelentősen kibővíti az előző Alkotmány szabályaihoz képest. A magántitok kifejezést az Alaptörvény nem használja, helyette a magán- és családi életet, az otthont és a kapcsolattartást védi.” (Indokolás [23])
- [121] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában elismerte, hogy a jogi személyek is hivatkozhatnak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti alapjogvédelemre, mivel „a Nemzeti hitvallásból, az Alaptörvény céljaiból és a történeti alkotmány vívmányaiból nem olvasható ki olyan elvárás, mely miatt az »otthon« kifejezést szűken, kifejezetten

csak a természetes személyekre vonatkoztatva kellene értelmezni, s emiatt az alapjogvédelem köréből kiesnének a jogi személyek vagy más szervezetek működését szolgáló, illetve a nem kifejezetten a családi élet helyszínét jelentő helyiségek. Épp ellenkezőleg: a magánszféra védelmi körét – a fent idézett alkotmánybírósági határozatokból is kitűnően – az alkotmányozó az Alaptörvényben bővítette, az I. cikk (4) bekezdésében pedig arról is rendelkezett, hogy „a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak. Jogi személyeknek értelemszerűen nincsen otthonuk, van azonban székhelyük, telephelyük, meghatározott hivatást űző személyeknek van erre szolgáló helyiségük, irodájuk, melyeket az önkényes állami beavatkozásokkal szemben szintén szükséges alapjogi szintű védelemben részesíteni.” {3100/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [136]}

- [122] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria ítélete szerint elvégezte a házkutatásból származó bizonyítékok esetében a magánszféra védelméhez fűződő joggal összefüggésben a szükségességi-arányossági mérlegelést. A Kúria e tekintetben nem kizárólag arra helyezte a hangsúlyt, hogy az indítványozó cégcsoportjának érintett tagja nem élt jogorvoslattal a házkutatás ellen, hanem arra is utalt, hogy az indítványozó maga sem állított jogszerűségi problémát.
- [123] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a magánszféra védelméhez fűződő jog nem korlátozhatatlan alapjog, valamint visszautalva a határozat indokolásának IV/3. pontjában (Indokolás [56] és köv.) kifejtettekre, a jogszabályok által biztosított kényszerintézkedés, illetve annak során bizonyítékok lefoglalása és e bizonyítékok adóhatósági eljárásban történő felhasználása jogszerű, ugyanakkor nem automatikus. Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy mindez nem menti fel az indítványozót azon törvényi kötelezettsége alól, hogy keresetlevelében és egyéb kérelmeiben pontosan megfogalmazza a kifogásait. Mindezekre tekintettel nem jelenti a kényszerintézkedés törvényessége ellenőrzésének indítványozóra hárítását, ha a Kúria az indítványozó konkrét kifogásai hiányában és egyébiránt sem észlelt jogszerűségi problémát a bizonyítékok felhasználásával összefüggésben.
- [124] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján a Kúria Kfv.I.35.594/2016/24. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasította.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [125] Egyetértek a határozattal, azonban az Abtv. 66. § (3) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva – az alábbiakban kifejtettek szerint – a határozathoz a következő párhuzamos indokolás csatolását tartom szükségesnek.
- [126] 1. Mindenekelőtt kiemelném, hogy az ügy tárgyalását megelőzően kétely merült fel bennem az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálhatósága tekintetében. Álláspontom szerint ugyanis a visszautasítás lett volna a helytálló ebben az ügyben, tekintettel arra, hogy a Kúria ítélete rendelkező része szerint úgy változtatta meg az elsőfokú ítéletet, hogy a másodfokú adóhatósági határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú adóhatóságot új eljárásra utasította, vagyis az eljárás még folyamatban van. (A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag abban a részben hagyta helyben, amelyben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a D.-Home Kft.-ben fennálló részesedés értékvesztése vonatkozásában az indítványozó keresetét elutasította.)
- [127] Ezzel együtt az indítvány elutasításával egyetértek, a határozatot megszavaztam. Tettem ezt úgy, hogy álláspontom szerint az ügy alapproblémája egy bizonyítékértékelési kérdés, még ha különböző eljárások között „átjáró” bizonyítékokról is van szó. Az adott ügyben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és a Kúria a titkos információszerezésből, illetve a házkutatásból származó bizonyítékok felhasználhatóságát eltérően értékelte, az adóhatóság az új eljárás során kötve van a Kúria döntésében foglaltakhoz. Az Alkotmánybíróság pedig – állandó gyakorlatának megfelelően – főszabály szerint nem foglal állást bizonyítékok értékelése, azaz hagyományosan bírói mérlegelés körébe tartozó kérdések körében.
- [128] 2. Ugyanakkor nem értek egyet a határozat indokolásában annak kvázi alkotmányos követelménykénti kimondásával (még ha néven így nem is nevezi a határozat), hogy „az adóhatósági eljárásban célszerű a büntető bíróság jogerős ítéletének megszületését bevárni, illetve felfüggeszteni az eljárást, amennyiben az adóhatóság ezen bizonyítékok felhasználása mellett dönt” (Indokolás [97]).
- [129] Álláspontom szerint mind a korábban hatályban volt Ket., mind az Air. a szabad bizonyítási rendszerét tette a hatósági eljárás alapjául, melynek megfelelően a hatóság minden olyan bizonyítékot felhasználhat, mely a tényállás tisztázására alkalmas (illetőleg azt megkönnyíti, kivételt jelent a jogszabálysértéssel szerzett bizonyíték); az alkalmazandó bizonyítási eszközt a hatóság választja meg, majd a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást [lásd: Ket. 50. § (4)–(6) bekezdés; Air. 58. § (3)–(4) bekezdés].
- [130] Ebből következően az eljáró bíróságok számára az Alkotmánybíróság (az egészen szélsőséges esetektől eltekintve) még burkoltan sem írhat elő olyan kötelezettséget, vagy támaszthat olyan követelményt, nevezetesen jelen esetben az eljárás felfüggesztését, mely a jogszabály szövegéből kényszerítően nem következik és a bírói bizonyítékértékelési tevékenységét érinti.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Salamon László alkotmánybíró különvéleménye

- [131] A többségi határozatot az alábbi okokból kifolyólag nem tudom támogatni.
- [132] 1. A döntés indokolása a XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való (nézetem szerint kizárólag processzuális jellegű) jog tekintetében egy olyan érvelésre épül, amely a titkos információgyűjtés révén büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékoknak a közigazgatási perben (és azt megelőzően az ilyen adatot jogszerűen megismerő hatóság eljárása során) történő felhasználását alapvetően a büntetőeljárás lefolytatásától és az abban meghozott bírói döntésnek az ilyen bizonyítékok tekintetében tett megállapításaitól tenné függővé. Az Alkotmánybíróság döntéseinek *erga omnes* hatálya okán nem csak a rendelkező részben foglaltak,

de az érdemi döntések indokolásában írtak is mindenkire – így az eljáró bíróságokra és más jogalkalmazókra nézve is – kötelezőek. Mivel magam a fentebb említett érveléssel nem értek egyet, aggályosnak tartom, hogy olyan álláspont jelenjen meg az Alkotmánybíróság egyik döntésének akár csak az indokolásában is, amely gyakorlatilag alárendeli a közigazgatási peres eljárások bizonyítási rendszerét a büntetőeljárás bizonyítási szabályainak; ezáltal pedig privilegizál a jogágak között a büntető (eljárás)jog javára. Ez még azzal együtt sem fogadható el számomra, hogy a többségi döntés a közigazgatási pereknek (illetve az adóigazgatási eljárásoknak) a büntetőbíróság ítéletének megszületéséig történő felfüggesztését nem kötelezettségként, hanem lehetőségként – ugyanakkor a tervezet logikája szerint lényegében az egyetlen észszerű lehetőségként – tartalmazza.

- [133] 2. Az Alaptörvény a védelemhez való jogot a XXVIII. cikk (3) bekezdésében kifejezetten a büntetőeljárás alá vont személyekre vonatkozóan rögzíti. Mivel a textuális értelmezés talaján állva nem értek egyet ezen Alaptörvényben biztosított jognak az egyéb eljárásokra történő kiterjeszhetőségével, a határozat indokolásának IV/5. pontjában (Indokolás [109] és köv.) foglalt, a védelemhez való jognak az adóhatósági, illetve az azt esetlegesen követő (közigazgatási) bírósági felülvizsgálati eljárásra történő értelmezhetőségével kapcsolatos részével – függetlenül attól, hogy egy ilyen tartalmú vizsgálat során a döntés milyen érdemi megállapításra jut – elvi alapon nem értek egyet.
- [134] 3. Az alapjogok korlátozásának szükségességével és arányosságával kapcsolatos alaptörvényi előírás véleményem szerint kizárólag a jogalkotás tartalmi (alkotmányossági) korlátjaként, nem pedig a jogalkalmazók számára került rögzítésre az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében, és mint ilyen, az az Alkotmánybíróság által is csak az előbbiek aktusain kérhető számon, illetve vizsgálható; a jogalkalmazói tevékenységgel összefüggésben viszont ez nem merülhet fel. Ezért az indítványozó VI. cikk (1) bekezdésében rögzített joga sérelmének vizsgálatával kapcsolatos azon indokolási résszel, amely megállapítja, hogy a Kúria ítélete a házkutatásból származó bizonyítékok tekintetében elvégezte „a magánszféra védelméhez fűződő joggal összefüggésben a szükségességi-arányossági mérlegelést” (Indokolás [122]), az említett elvi álláspontom okán nem tudok azonosulni.
- [135] 4. A többségi határozat rendelkező részében foglalt elutasítást – és az ahhoz kapcsolódó indokolást – összességében nem támogatom. Nézetem szerint a jelen ügyben az indítvány nem annyira egy, az alkotmányosság szintjére is felérő kérdés vizsgálatára (eldöntésére), mint inkább a Kúria támadott döntésének jogértelmezési, illetve törvényességi-szakjogi kérdésben való felülbírálatára irányult. Abból kifolyólag, hogy utóbbira az Alkotmánybíróságnak a saját következetes gyakorlata értelmében nincs hatásköre, álláspontom szerint a jelen ügyben érdemi vizsgálatra és megállapítások megtételére sem volt (lett volna) lehetőség. Mindezekre tekintettel az indítvány visszautasítását tartottam volna szükségesnek.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

- [136] A különvélemény 1., 2. és 4. pontjaihoz csatlakozom.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/61/2018.

